

Opracowanie koncepcji rewaloryzacji Parku Bema

Magdalena Loose

Lokalizacja

Park zlokalizowany jest na części terenu zlikwidowanego w 1964 r. cmentarza parafialnego kościoła Św. Barbary. Na terenie, poza czytelnym układem kompozycyjnym wyznaczonym przez aleje cmentarne, nie zachowały się relikty dawnego przeznaczenia.

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość GDAŃSK
1. Nazwa Cmentarz Św. Barbary St.Barbara Kirchhof	2. Czas powstania 1869 r.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Plan orientacyjny, 1:10 000 (źródło: Interaktywny plan Gdańska www.mapa.gdansk.gda.pl) Plan sytuacyjny Zdjęcia ukośne (www.ukosme.pl) widok z południa na północ widok z północy na południe			4. Adres Siedlce, ul. Zakopiańska obr. 0079 dz. 473/7; 473/6; 473/3; 473/4; 472/1; 472/2 5. Przynależność administracyjna województwo POMORSKIE powiat GDAŃSK gmina GDAŃSK
6. Formy ochrony wpis do rej. zab.: nie dotyczy wpis do rej. zab. (układ urbanistyczny): nie dotyczy pomnik historii: nie dotyczy park kulturowy: nie dotyczy MPZP: brak			

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz powstał w połowie XIX w. dla parafii ewangelickiej przy kościele św. Barbary, po zapaleniu się cmentarza na Długich Ogrodach. Czynny do ostatniej wojny, w 1964 r. zlikwidowany i w latach 1960-tych zagospodarowany na park miejski im. Bema. Teren dawnej metropolii nieznacznie okrojono wzdłuż wschodniej granicy z przeznaczeniem na komunikację (działki 473/3, 473/4 i 473/6).

Położony po północnej stronie ul. Kartuskiej, u zbiegu ulic Zakopiańskiej i Bema. Założony na planie nieregularnego wieloboku, wydłużonego w kierunku północ-południe. Teren lekko wznosi się ku północy, tarasami ukształtowanymi przez niewielkie skarpy. Czytelny dawny podział na kwatery przy pomocy prostokątnych do siebie alei. Trzy aleje podłużne i cztery poprzeczne. Zachowany drzewostan cmentarny wzdłuż alei. Większość stanowią lipy; także klony, kasztanowce, wiąz, sosny, brzozy i jesiony. Nagrobki nie zachowały się.

Ochronie podlegają:

- Zachowane elementy historycznego układu przestrzennego (granice i aleje)
- Istniejący starodrzew

Fragment Geländeplan z 1937 r.

Tablica pamiątkowa

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Teren pocmentarny (z wyjątkiem części anektowanej na komunikację) obecnie jest parkiem miejskim z zachowanym i czytelnym układem przestrzennym i drzewostanem dawnej nekropolii.

Postuluje się:

- Objąć ochroną relikty dawnego cmentarza tam, gdzie zostały zachowane, tj. w granicach działek: 473/7; 472/1 i 472/2
- Utrzymać przeznaczenie terenu działki pod funkcję zieleni ze wskazaniem na ochronę istniejącego starodrzewu pocmentarnego, który należy chronić i pielęgnować.
- Wpisać założenie do Gminnej Ewidencji Zabytków w granicach działek 473/7; 472/1 i 472/2

Widok z góry z oznaczoną granicą dawnego cmentarza (ortofotomapa 2018)

Zdjęcia ukośne (www.ukosne.pl)

Widok na wschód

Widok na zachód

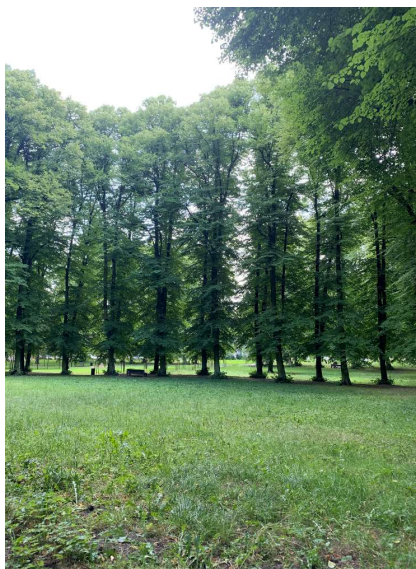
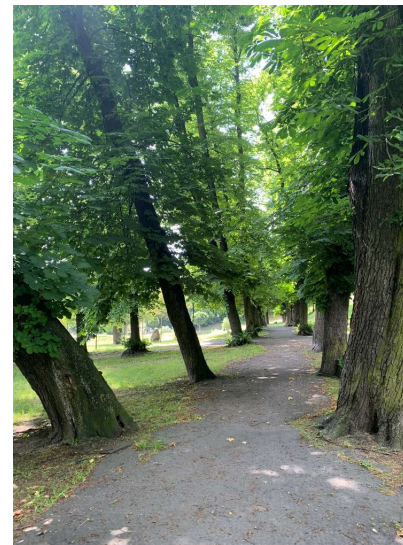
10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Joanna Labenz

5.11.2019

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

Stan obecny

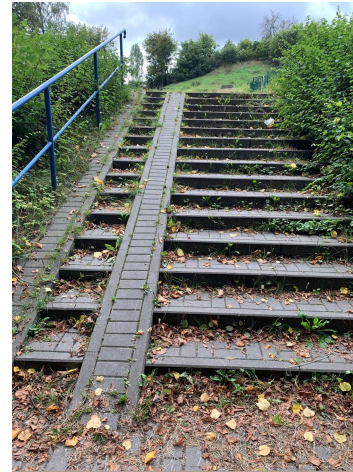

Przedmiot zamówienia

- ▶ Przedmiotem zamówienia jest wykonanie projektu koncepcyjnego rewaloryzacji Parku Bema w ramach zadania pn. Rewaloryzacja zabytków sztuki ogrodowej i zagospodarowania terenów zieleni w mieście.
- ▶ Koncepcję wykonano w oparciu o wytyczne GZDiZ oraz Kartę adresową zabytku, w ścisłej współpracy z zamawiającym, Radą Dzielnicy Siedlce, Radnymi Miasta Gdańska, Wydziałem Programów Inwestycyjnych UM oraz Biurem Prezydenta d.s. Kultury, tworzących grupę interesariuszy. Koordynatorem współpracy (spotkania rad projektowych) jest przedstawiciel zamawiającego.

Zakres prac objętych umową obejmuje

► Etap I

- 1) Uzyskanie aktualnego podkładu geodezyjnego do celów informacyjnych;
- 2) Inwentaryzacja obecnego zagospodarowania w zakresie niezbędnym do wykonania koncepcji;
- 3) Inwentaryzacja zieleni i gospodarka drzewostanem;
- 4) Badanie składu gleby;

Zakres prac objętych umową obejmuje

► Etap II

1) Projekt koncepcyjny (koncepcja architektoniczna zawierająca część opisową i graficzną) obejmujący:

Koncepcję zagospodarowania terenu (rysunek w skali 1:500 oraz szczegóły w skali 1:200) pokazującą;

- Zagospodarowanie terenu parku uzupełnione schematami funkcjonalno-przestrzennymi;
- Rozwiązania w zakresie ukształtowania terenu oraz projektowanych nawierzchni;
- Koncepcje indywidualnych elementów małej architektury oraz innych elementów zagospodarowania, propozycje wzorów oświetlenia i gotowych elementów małej architektury;
- Zalecane technologie wykonania elementów konstrukcyjnych, w zakresie przewidzianym w koncepcji.

Zakres prac objętych umową obejmuje

Projekt koncepcyjny zieleni:

- Układ oraz kompozycję zieleni;
- Zalecenia działań w zakresie zieleni istniejącej, wynikające z przyjętej koncepcji zagospodarowania;
- Wstępny bilans powierzchni zieleni (w formie tabeli) w rozbiciu na poszczególne elementy;

Wizualizacje przyjętych rozwiązań (min.3 ujęcia).

- Dla terenu brak jest Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.
- Jako motyw przewodni parku proponuje się interpretacje wzorców pamięci nawiązujące do niejednorodności narodowej i kulturowej Gdańska na przestrzeni wieków oraz otwartości miasta na różnorodne wpływy kulturowe.
- Należy zachować czytelność układu kompozycyjnego parku wyznaczonego przez aleje cmentarne wysadzone lipami i kasztanowcami, wypełniając przestrzenie (kwatery pamięci) zielenią niską i średnią, oraz elementami małej architektury. Zaleca się również umieszczenie w przestrzeniach instalacji artystycznych i sztuki. Zagospodarowanie winno stanowić element edukacji prowadzący do wzrostu świadomości mieszkańców dotyczącej wspólnej przeszłości historycznej.
- Funkcje rekreacyjne należy lokalizować w zachodniej wyżej położonej części parku w sąsiedztwie istniejącego już zagospodarowania. Proponuje się ograniczenie rekreacji czynnej do rozbudowy i uzupełnienia istniejącego zagospodarowania oraz wprowadzenie miejsca spotkań mieszkańców w formie zadarnionej polany.

Wytyczne

wytyczne do nawierzchni:

- Istniejące nawierzchnie bitumiczne należy częściowo rozebrać, pozostawiając je w miejscach przerośniętych przez korzenie drzew, a w śladzie istniejących ciągów pieszych wykonać ciągi w technologii chodników podwieszanych. Nawierzchnię głównych alei należy wykonać z materiałów o powierzchni płukanej (płytki betonowe 30x30cm w kolorze szarym lub kostka betonowa).
- Pozostałe nawierzchnie utwardzone należy wykonać jako ziemno-żwirowe lub mineralne.

Wytyczne

a) wytyczne do małej architektury:

- Ze względu na proponowany charakter zagospodarowania parku, należy przewidzieć obiekty identyfikujące, w postaci np. niestandardowych elementów wyposażenia, akcentów artystycznych, a także poprzez wprowadzenie sztuki w przestrzeń parku.
- Oprócz indywidualnych elementów w kwaterach pamięci, należy zaprojektować elementy małej architektury w postaci ławek i koszy na odpady oraz wprowadzić stojaki rowerowe w strefach wejściowych. Zaleca się dobranie indywidualnych wzorów małej architektury, spójnych kompozycyjnie z charakterem przestrzeni. Sugeruje się zaprojektowanie ławek z wykorzystaniem betonowych elementów ławek istniejących. Indywidualne wzory wymagają zaopiniowania w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej GZDiZ.
- Ławki i kosze należy lokalizować w kieszonkach o nawierzchni utwardzonej. Należy zachować minimalną szerokość światła przejścia 1,5m.
- ▶ Kosz na śmieci należy lokalizować w odległości min. 1,5m od ławki. Nie należy lokalizować koszy przy każdej ławce

Wytyczne

wytyczne do oświetlenia:

- Modernizowane oświetlenie należy zaprojektować z użyciem opraw parkowych stylizowanych o wyglądzie zbliżonym do lamp istniejących wzdłuż alei.
- Dopuszcza się zastosowanie dobranych indywidualnie słupów i opraw oświetleniowych w nowoczesnej estetyce, przy zachowaniu spójności kompozycyjnej całej przestrzeni oraz wprowadzenie niestandardowych elementów świetlnych, o ile wynikało to będzie z projektu zagospodarowania kwater pamięci.
- Do budowy oświetlenia istniejącego wybiegu dla psów zostały wydane warunki techniczne.

Wytyczne

wytyczne do zieleni:

- Należy zachować istniejące drzewa. W przypadku młodych drzew dopuszcza się ich przesadzenie w obrębie parku, w miejsca wskazane w projekcie.
- Projektując zieleni należy dostosować dobór nasadzeń do warunków siedliskowych oraz charakteru zagospodarowania.
- W przypadku nawierzchni trawnikowej dopuszcza się jedynie trawniki z mieszanki gatunków roślin odpornych na suszę.
- Projekt zieleni winien zawierać szczegółowe opisy zakładania/odtworzenia zieleni, oraz bilans powierzchni zieleni.
- ▶ Wykonanie wstępnej dokumentacji kosztorysowej – zestawienie kosztów realizacji zadania w podziale na branże.

1. Wykonane opracowania należy dostarczyć zamawiającemu w następującej ilości egzemplarzy:

1) Projekt koncepcyjny – 5 kpl.

2) Wizualizacje – 5 kpl.

3) Inwentaryzacja zieleni i gospodarka drzewostanem – 3 egz.

4) Dokumentacja kosztorysowa – 3 kpl.

► Informacja o stanie zaawansowania prac

Park nie jest objęty żadną formą ochrony i koncepcji nie należy uzgadniać z Miejskim Konserwatorem Zabytków, gdyż terenem Parku Bema nie zajmuje się ani Miejski Konserwator Zabytków ani Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków, gdyż nie jest obecnie procedowany wpis ani do ewidencji ani do rejestru zabytków co udało się ustalić dopiero telefonicznie w dniu 30.08.2021 po otrzymaniu pisma od MKZ dnia 27.08.2021 r.

Do dnia dzisiejszego udało się zrealizować ETAP I:

- uzyskać aktualny podkład geodezyjny do celów informacyjnych - 30.06.2021
- przeprowadzić inwentaryzację obecnego zagospodarowania - lipiec / sierpień 2021
- przeprowadzić inwentaryzację drzewostanu - lipiec / sierpień 2021
- badanie składu gleby - wyniki badania i zalecenia 13.07.2021 r.

ZALECENIE OGRODNICZE
ZAŁĄCZNIK DO SPRAWOZDANIA nr GO/226/2021/ A z dnia
13.07.2021r.

Opinia zamieszczona w niniejszym załączniku do sprawozdania nie jest objęta akredytacją.

Uprawiana roślina: trawnik, krzewy ozdobne.

Dane dotyczące pobierania próbek/próbek: próbka pobrana przez Zleceniodawcę zgodnie z instrukcją własną.

Kod literowo-cyfrowy próbki/próbek: GO/226/3
Oznakowanie próbki przez klienta: Bema 2

Oznaczany parametr	Interpretacja wyniku	Wartości optymalne
odczyn pH w H ₂ O	nieodpowiednie-wysokie	5,5 – 6,5 pH w H ₂ O
zasolenie	nieszkodliwe	poniżej 1 gNaCl/dm ³
zawartość azotu (N-NO ₃)	niska	60 – 120 mg/dm ³
zawartość fosforu (P)	wysoka	40 – 80 mg/dm ³
zawartość potasu (K)	niska	150 – 250 mg/dm ³
zawartość wapnia (Ca)	wysoka	1000 – 2000 mg/dm ³
zawartość magnezu (Mg)	wysoka	50 – 100 mg/dm ³
zawartość sodu (Na)	niska	poniżej 100 mg/dm ³
zawartość chlorków (Cl)	nieszkodliwa	poniżej 100 mg/dm ³

NAWOŻENIE:

W okresie 3-5 dni przed założeniem trawnika i sadzenia roślin ozdobnych wykonać nawożenie, wysiewając 15g/m² saletry amonowej i 15g/m² siarczanu potasu. Po wysianiu nawozy wymieszać z glebą na głębokość do 10cm.

Przy zakładaniu zieleni w okresie lata, nawożenia pogłównego jesienią nie stosować.

Przy zakładaniu wiosną, nawożenie pogłównie będzie następujące. Pod trawnik do nawożenia azotem przystępujemy po pierwszym koszeniu trawnika wysiewając 10g/m² saletry amonowej. Nawożenie saletrą amonową powtarzamy co miesiąc do końca sierpnia w dawce po 10g/m².

Przy nasadzeniach roślin ozdobnych, nawożenie pogłównie saletrą amonową stosujemy do końca czerwca rozsypując w okolo roślin 15 g/m² saletry amonowej.

Kod literowo-cyfrowy próbki/próbek: GO/226/4
Oznakowanie próbki przez klienta: Bema 3

Oznaczany parametr	Interpretacja wyniku	Wartości optymalne
odczyn pH w H ₂ O	odpowiednie	5,5 – 6,5 pH w H ₂ O
zasolenie	nieszkodliwe	poniżej 1 gNaCl/dm ³
zawartość azotu (N-NO ₃)	wysoka	60 – 120 mg/dm ³
zawartość fosforu (P)	wysoka	40 – 80 mg/dm ³
zawartość potasu (K)	wysoka	150 – 250 mg/dm ³
zawartość wapnia (Ca)	optymalna	1000 – 2000 mg/dm ³
zawartość magnezu (Mg)	wysoka	50 – 100 mg/dm ³
zawartość sodu (Na)	niska	poniżej 100 mg/dm ³
zawartość chlorków (Cl)	nieszkodliwa	poniżej 100 mg/dm ³

NAWOŻENIE:

Wysoka zawartość składników w glebie, nawożenia przed siewnego nie stosować. Przy zakładaniu wiosną przyszłego roku proponuje się ponowną analizę gleby.

Opracowano na podstawie materiałów własnych: „Podstawy zaleceń nawozowych w ogrodnictwie. Podręcznik dla pracowni ogrodniczych stacji chemiczno-rolniczych”, Warszawa 2009, wyd. Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie oraz danych literaturowych.

Opracował: Marian Kilian - Specjalista Działu Agrochemicznej Obsługi Rolnictwa Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej w Gdańsku, w dniu 14.07.2021 r.

Kierownik Działu
Agrochemicznej Obsługi Rolnictwa
mjr inż. Magdalena Jasina
.....
Autoryzował

Co pozostało do wykonania:

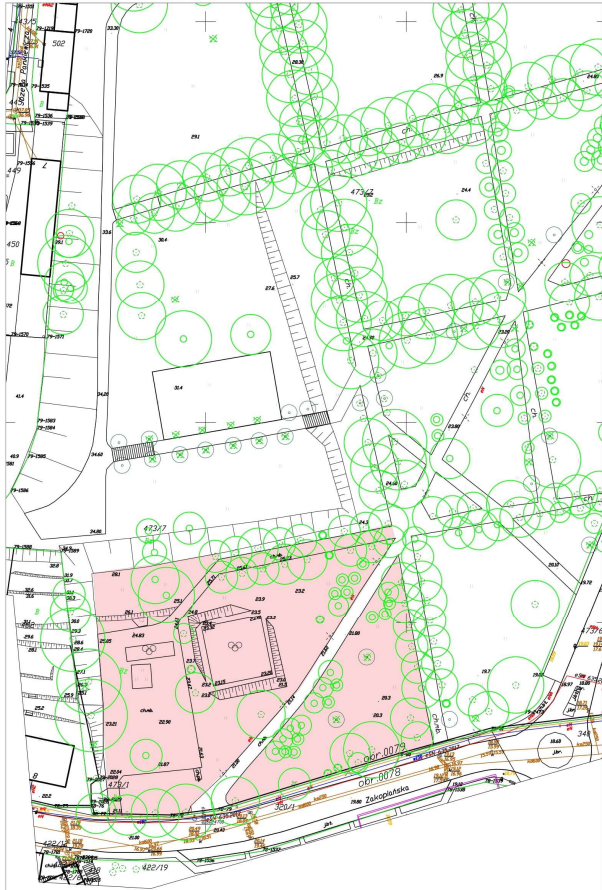
- ▶ uzgodnienie proponowanych rozwiązań
- ▶ Wstępny bilans powierzchni zieleni (w formie tabeli) w rozbiciu na poszczególne elementy;
- ▶ Wizualizacje przyjętych rozwiązań (min.3 ujęcia)
- ▶ Wykonanie wstępnej dokumentacji kosztorysowej – zestawienie kosztów realizacji zadania w podziale na branże.

Termin realizacji umowy: do dnia 8 października 2021 r.

Koncepcja rewaloryzacji parku Bema

STREFA AKTYWNEJ REKREACJI

- plac zabaw z indywidualnym zestawem elementów w naturalnej, drewnianej formie
- niewielkie boisko
- likwidacja istniejącej piaskownicy i siłowni plenerowej- wymiana na nową
- likwidacja asfaltu przy piaskownicy, wymiana na nawierzchnię przepuszczalną
- zweżenie strefy wjazdowej- wjazd sporadyczny tylko dla służb utrzymaniowych, standardowo tylko ruch pieszy

Istniejąca siłownia plenerowa:

TEMATYCZNY PLAC ZABAW- PROPOZYCJE

SIŁOWNIA PLENEROWA- PROPOZYCJE

ZLECIENIODAWCA:
Główny Zarząd Dróg i Zieleni
ul. Partyzantów 36/ 88-254 Gdańsk

PROJEKT:
Koncepcja rewitalizacji Parku Bena

BRANŻA:

ZIELEN

JEDNOSTKA PROJEKTOWA
Magdalena Loose Pracownia Projektowa

PROJEKTANCI:
mgr inż. Magdalena Loose
mgr inż. arch. kraj. Paulina Szmagier

NAZWA RYSUNKU
PARK BEN- STREFA AKTYWNEJ REKREACJI

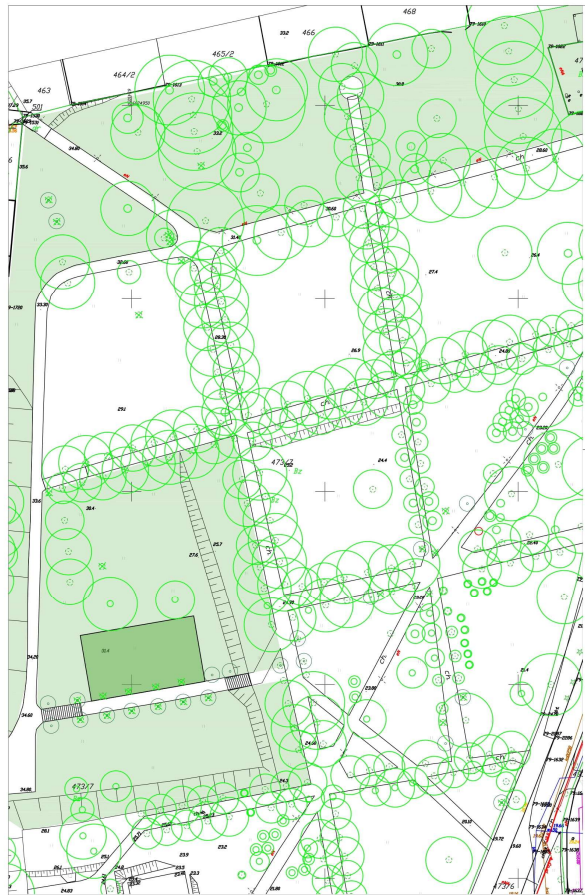
NUMER RYSUNKU
2

DATA:
09.2021

SKALA:
1:750

FORMAT:
A3

WYBIEG DLA PSÓW - PROPOZYCJE

Park Staszica - Wrocław

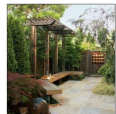

Psi Park - Polkowice

Wybieg dla psów Sztabów - Wrocław

STREFA NIEWIELKIEJ INGERENCJI (ławka z pergolą)

STREFA NIEWIELKIEJ INGERENCJI

- zachowanie naturalnego charakteru
- pielęgnacja istniejących drzew, mikoryzacja
- wprowadzenie niewielkiej ilości roślin i obiektów małej architektury,
- ściany istniejących garaży zastąpione roślinnością i instalacjami artystycznymi
- ścieżka w okolicy istniejących garaży prowadząca do drewnianej pergoli z ławką/ huśtawką

WYBIEG DLA PSÓW

- naturalna forma, elementy drewniane
- nawierzchnia przepuszczalna (piasek/zwir)

Istniejący wybieg dla psów:

KLIENT/INWESTOR

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni
ul. Partyzantów 36/ 80-254 Gdańsk

PROJEKT

Koncepcja rewitalizacji Parku Bena

BRANŻA

ZIELNI

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

Magdalena Loose Pracownia Projektowa

PROJEKTANT

ngr inż. Magdalena Loose

ngr inż. arch. inż. Paulina Szmagler

NAZWA RYSUNKU:
PARK BENA- STREFA NIEWIELKIEJ INGERENCJI/
WYBIEG DLA PSÓW

NUMER RYSUNKU

3

DATA

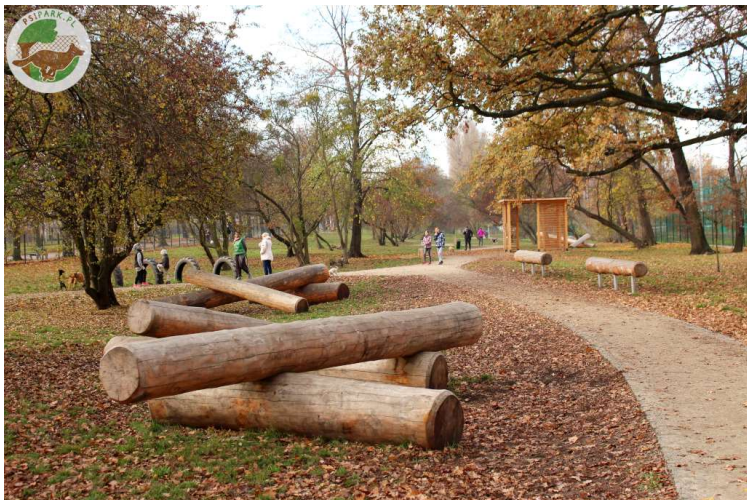
09/2021

SKALA

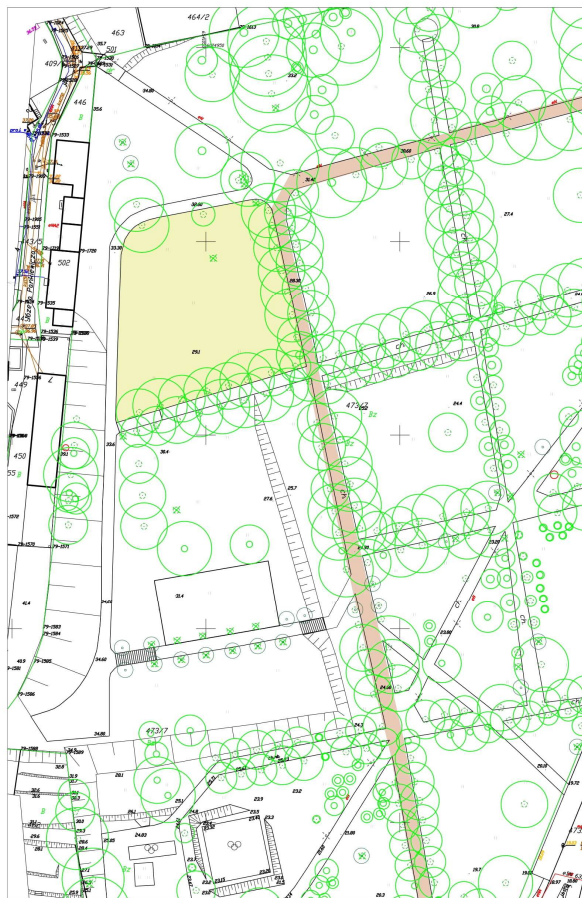
1:750

FORMAT

A3

SCENA PLENEROWA- PROPOZYCJE

STREFA REKREACJI

- Miejsce spotkań w formie zadornionej polany;
- Niewielki podest/scena

STREFA EDUKACYJNA

- ścieżka, wzdłuż której znajdują się tablice informacyjne
- nawierzchnia przepuszczalna mineralna (ścieżka piesza, dopuszczająca ruch kółowy tylko wyjątkowo, dla służb utrzymaniowych)

ZLECIENIODAWCÓW

Gdański Zarząd Drog i Zieleni
ul. Partyzantów 36/ 80-254 Gdańsk

PROJEKT

Koncepcja rewitalizacji Parku Bem.

BRANŻA

ZIELNI

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

Magdalena Loose Pracownia Projektowa

PROJEKTANT

mgr inż. Magdalena Loose
mgr inż. arch. Krzysztof Szczęśliwy

NAZWA RYSUNKU

PARK BEM- STREFA REKREACJI/ STREFA EDUKACYJNA

NUMER RYSUNKU

4

DATA

09.2021

SKALA

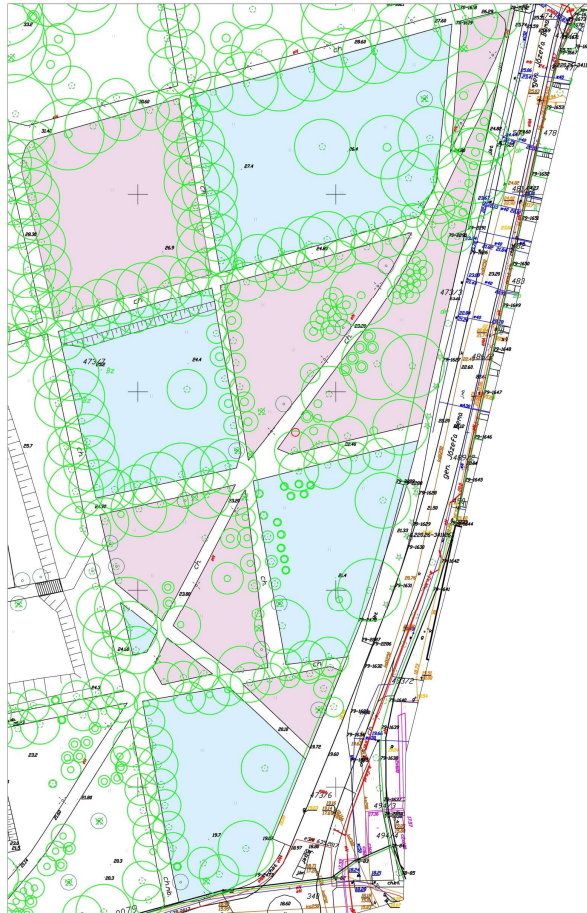
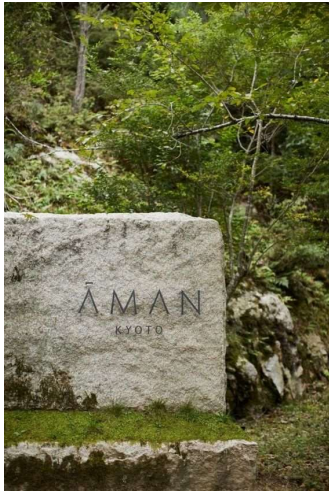
1/750

FORMAT

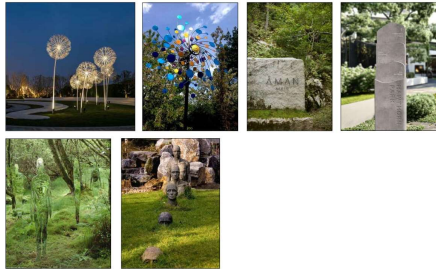
A3

INSTALACJE ARTYSTYCZNE- PROPOZYCJE

STREFA PAMIĘCI

-instalacje artystyczne symbolizujące przeniesienie lub posiadanie tabliczki, upamiętniające zasłużonych gdańszczan

STREFA SYMBOLICZNA

-nasadzenia niskie w formie kwater, które nawiązują do historii miejsca

ZLECENIODAWCA

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni
ul. Partyzantów 36/ 80-254 Gdańsk

PROJEKT

Koncepcja rewitalizacji Parku Bema

BRANŻA

ZIEMIENI

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

Magdalena Loose Pracownia Projektowa

PROJEKTANT

mgr inż. Magdalena Loose
mgr inż. arch. inż. Paulina Szmagier

NAZWA RYSUNKU

PARK BEMA- STREFA PAMIĘCI/ STREFA SYMBOLICZNA

NUMER RYSUNKU

5

DATA

09/2021

SKALA

1/750

FORMAT

A3

PROPONOWANE ROZWIĄZANIA

1. ROŚLINNOŚĆ

ROŚLINNOŚĆ PROJEKTOWANA (na skarpy i zarośla trawnika):

Runianka japońska
(Pachysandra terminalis)

Tawulec (Stephanandra)
'Dra Verale'

Śnieguliczka Chenaulta
(Symphoricarpos chenaaultii)
'Hancock Low'

Kopytnik pospolity
(Asarum europaeum)

MIESZANKA TRAW DO CIEŃ:

KRZEWY:

Trzmielina oskrzydlona
(Eunonymus alatus) 'Compactus'

Hortensja krzewiasta
(Hydrangea arborescens) 'Anabelle'

Hortensja bukietowa
(Hydrangea paniculata) 'Palestar'

Żyłistek wysmukły
(Deutzia gracilis) 'Nikko'

2. MAŁA ARCHITEKTURA

ISTNIEJĄCE ŁAWKI I KOSZE NA ŚMIECI:

PROJEKTOWANE ŁAWKI I KOSZE NA ŚMIECI:

PROJEKTOWANE
STOJAKI ROWEROWE

PROJEKTOWANY
3- POZIOMY ZDRÓJ ULICZNY

PROJEKTOWANE NISKIE LAMPY

PROJEKTOWANE
OŚWIETLENIE PUNKTOWE-REFLEKTORY

3. DODATKOWE ELEMENTY

SCHODY
ISTNIEJĄCE:

PROJEKTOWANE SCHODY
Z PREFABRYKATU BETONOWEGO

PROJEKTOWANE POCHYLENIE I PORĘCZJE
DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ISTNIEJĄCE NAWIERZCHNIE NA ŚCIEŻKACH

PROJEKTOWANE NAWIERZCHNIE NA ŚCIEŻKACH

ZLECENIODAWCA Gdański Zarząd Dróg i Zieleni ul. Partyzantów 36; 80-254 Gdańsk	
PROJEKT Koncepcja rewitalizacji Parku Bema	
BRANŻA ZIELEŃ	
JEDYNOŚĆ PROJEKTOWA Magdalena Loose Pracownia Projektowa	
PROJEKTANT mgr inż. Magdalena Loose mgr inż. arch. inż. Paulina Szmagier	
NAZWA RYSUNKU PARK BEMA - INDEKSACJA	NUMER RYSUNKU 6
DATA 09.2021	SKALA -
	FORMAT A3

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Dziękuję za uwagę